

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

GOSPODARSTVO.

Skrb za prašiče v poletnem času.

Prašičjareja je za nas Dolenjce največjega gospodarskega pomena. Zato ji moramo slej ko prej posvečevati vso našo pozornost. Resnica je, da bi nam lahko še več nesla. Vspehi, ki smo jih dosedaj dosegli, so lepi, a se dajo še v marsičem izboljšati. Z skrbnim odbiranjem plemenih živalij, z dobro rejo, z napravo dobrih svinjakov, s primernejšo strežbo itd. se da še mnogo doseči v prid naši prašičji reji.

V poletnem času je posebno važno, da varujemo prašiče pred vročino, pred nezdravo soparico in pred nesnago. Vročina je mnogo kriva, ako prašiči tako dobro ne vspevajo kakor bi bilo želeli. Največ vročine trpé prašiči, ako jih imamo v soparnih in tesnih svinjaki, posebno v tem slučaju, ako stojé svinjaki preveč na solncu. Ako smo primorani rediti prašiče leto in dan v svinjaki, skrbimo saj za to, da svinjaki niso v poletnem času, posebno v mescih junij, julij in avgust presoparni in vroči. Če leži svinjak na južno plat, naj stoji v senci košatega drevja ali naj se mu pa napravi spredaj hodnik z leseno steno. Seveda je gledati tudi na to, da so svinjaki zračni, da so dosti visoki in da imajo potrebne line za prezračevanje. Svinjake je zračiti posebno v jutranjih in večernih urah, ko je hlad. Prav pametno ravnajo tisti gospodarji, ki imajo za poletni čas namesto vrat posebne lese na svinjaki ali pa vrata napravljena iz remelnov.

Še bolj skrbimo za dober počut živalij in s tem tudi na bolje vspevanje, ako skrbimo za to, da pridejo prašiči iz zaduhlih svinjakov vsak dan ven na prosto, da se tam izprehodijo in preskačejo, da legajo v senco košatega drevja, da rijejo itd. To dé prašičem nad vse dobro. Zato naj bi imeli naši gospodarji povsod pripravna tekališča poleg svinjakov. Kdor se peča s prašičjo rejo, naj skrbi tudi za to, da se živali zadostno pregibljejo, ker je to za boljše vspevanje neobhodno potrebno. Ko bi naši spodnji Dolenjci ob Krki ne imeli za prašiče ograjenih vrtov, kaj mislite, da bi imeli take vspehe s prašičjo rejo kakor jih imajo? Gotovo ne! Taka tekališča ne koristijo samo s tem, da se prašiči preskačejo in izprehodijo, da se pasejo in da rijejo, z eno besedo, da se bolj naravno preživljajo, ampak ona nam koristijo tudi s tem, da pridejo prašiči iz soparnih svinjakov na sveži zrak, ki je tem živalim za dobro vspevanje prav tako potreben kakor ljudem. In kako dobro se počuti žival, če more v poletni vročini v senco košatega drevja! Zato naj bi se pri vsakem svi-

njaku imelo primerno velik prostor za kako tekališče in naj bi se skrbelo tudi za dobro obsenčenje tega prostora. Ta prostor naj bi se nadalje res rabil za to, za kar se odloči, ne pa za gnojnišče, kakor je pri nas navada. Gnoj spada na gnojnišče!

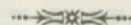
Razun dobrih in hladnih svinjakov in pripravni tekališča je treba v poletnem času tudi vode za kopanje. Kopanje prašičev ob poletni vročini vpliva silno ugodno na dober počut in na zdravstveno stanje prašičev. Zato naj se prašiči ob vročih dneh kopljejo, če je količkej prilike. Skrbni gospodarji napravljajo na svinjskih dvoriščih posebna kopališča, da se živali kopljejo, kadar jim ugaja. Prav je to! Seveda je treba vodo v takih kopališčih po potrebi premeniti, da se ne usmrađi. Če ni mogoče imeti takih kopališč, naj se prašiči v poletni vročini z vodo polivajo in pri tej priliki dobro umijejo. S škafom vode in sirkovo krtačo ali slamo se dá veliko dobrega doseči, če se tega dela redno lotimo. Koliko bolj tekne tako ohlajenim in očejenim prašičem vsa piča! Take živali so tudi bolj snažne. Ne nadlegujejo jih grde uši in druga golazen. Preide jim tudi kožna srbečica, ki je posebno nadležna v poletnem času. Kakor je kopanje zares zdravo za trdokožnega prašiča, tako se pa vendar ne moremo sprijazniti z valjanjem prašičev v tistih ognjusno gostih gnojničnih lužah, ki jih najdemo tu in tam po svinjskih dvoriščih. Te usmrajene gnojnične luže naj bi se povsod odpravile, ker so bolj škodljive kakor koristne. Na ta način se zgubava prav po nepotrebnem dragocena gnojnica, po drugi strani se pa širi okrog takih luž sprijen zrak, ki ne tekne ne ljudem ne živalim, in ki je posebno v poletni vročini škodljiv. Kaj je to zdravo, ako se pari taka gosta in blatna gnojnica na solncu? Prašič se vleže tudi v to blatno in smrdljivo gnojnico, ker mu je končno dobra vsaka moča, samo da se nekoliko shlađi in znebi nadležne srbečice, ali veliko bolje in edino pametno bi bilo, ko bi skrbeli na zgoraj popisani način za kopanje in hlajenje prašičev. Te usmrajene in goste luže naj se pa odpravijo iz svinjskih dvorišč, ker niso drugega kakor gnezda za razne kužne snovi, ki pospešujejo vse bolj kakor pa dobro vspevanje. Napravljajmo pripravna tekališča in če mogoče tudi kopališča, gnoj naj se pa spravlja na gnojnišče, gnojnica pa v gnojnično jamo, toraj tja, kamor spada.

Kje ležijo na Dolenjskem še ne dvignjeni tisočaki.

Neovrgljiva resnica je, da je živinoreja najpomembnejša panoga dandanašnjega kmetijstva. To

je v prvi vrsti vsled visoke cene živine same in vsled visoke cene mlečnih izdelkov. V drugi vrsti je pa živinoreja najpoglavitejša panoga kmetijstva zato, ker pripomore kmetovalcu do najdragocenejšega pripomočka za umno in uspešno kmetovanje — do gnoja. Za rejo živine je treba pa obilne in dobre krme, treba je pred vsem dobre in tečne mrve. Za pridelovanje dobre, tečne mrve je treba pa travnikov. Po Dolenjskem nahaja se v raznih krajih prav dosti travnikov, tako n. pr. ob Krki, pa tudi ob Temenici, Mirni, Račni. Ako pa vse te travnike opazujemo, kaj najdemo, o čem se lahko prepričamo? O tem, da je kljub njihovi obsežnosti pomanjkanje dobre in tečne krme vendar le povsod veliko, tako veliko, da jo morajo kmetovalci skoraj povsod na njivah v podobi detelje in slame pridelovati. In zakaj? Zato, ker so dolenjski travniki večji del slabi, močvirni, na katerih se prav malo dobre mrve prideluje, na katerih se prideluje večji del slaba, kislja krma, prikladna veliko bolj za konjerejo kakor pa za govedorejo. Ako bi se vse te travnike po izgledu bivšega dolenjskega grajščaka in uzornega kmetovalca barona Berga v Zagorici pri Mokronogu, pravilno osušilo ali kakor pravimo dreniralo, pridelovalo bi se na njih lahko toliko in tako fine krme, da se sme po vsej pravici trditi, da leže v teh travnikih še ne dvignjeni tisočaki. Pri Zagorici je razloček med osušenim in še ne osušenim, toraj močvirnim travnikom kar gorostasen. Tukaj najlepša in obilna žlahtna trava pomešana z deteljo; tam pa kislja in malovredna bičkasta trava, le za konje dobra. Res da, kar je bilo gospodu baronu Berg-u mogoče, ni mogoče vsakemu kmetu, kajti tako zboljšavanje močvirnih travnikov stane dosti denarja, katerega ne zmore vsak posestnik. Sicer pa taka zboljšavanja nikakor niso stvar posameznih posestnikov, ampak stvar vseh skupaj. Vsi posestniki takih travnikov naj bi se združili, ter v prvi vrsti od države, v drugi pa od dežele izprosili kulturnih tehnikov, katerim bi bila naloga, poučevati vprašanje o osuševanju močvirnih travnikov ter napravljati dotične načrte in proračune. Izvršitev načrtov bi morala biti pa zopet v prvi vrsti stvar države, v drugi pa dežele in v tretji še le posameznih posestnikov, kajti drugače se taka dela pač izvesti ne dajo. Posamezni posestniki prispevali naj bi z lastnim delom na lastnem zemljišču in z brezplačnim odstopom za glavne jarke potrebne zemlje in pa z amortizacijskim povračilom denarnih stroškov, proračunjenih na hektar osušenega zemljišča. Skratka, postopati bi se moralo s to meljoracijo pač tako, kakor se postopa drugod po drugih naprednih deželah s takimi velikimi, cele kraje obsegajočimi zboljšavanji ali meljoracijami. Tako počasi, kakor na primer z osuševanjem ljubljanskega barja, naj bi se pa ne napredovalo. Kar naravnost sramotno pa je, da se dandanes v dobi tako razvite kulturne tehnike toliko tisoč in tisoč hektarov sveta, kateri bi lahko velike kmetiške dohodke donašali, prepušča naravi, da z njimi takorekoč sama gospodari. Ako imamo v deželi posebno komisijo za pogozdovanje pustega suhega krasa, zakaj bi ne imeli komisije za rešitev toliko tisoč in tisoč hektarov zemlje pred škodljivim uplivom preobile moče? Kakor je za celo deželo potrebno pogozdovanje, tako in še

veliko bolj potrebno in koristno je drugo, osuševanje močvirnih prostorov. Zato naj bi se naši posestniki močvirnih travnikov po Dolenjskem poprijeli osuševanja, spravili naj bi vso stvar po svojih poslancih v obravnavo deželnega in državnega zbora. To storili naj bi tudi posestniki takih zemljišč na Gorenjskem in na Notranjskem, sploh posestniki cele dežele, kajti z osuševanjem bi se močno povzdignila vrednost cele dežele. Živinoreja, naša prva in najpoglavitejša panoga današnjega in bodočega kmetijstva zadobila bi s tem najizdatnejšo podporo. Zato kmetovalci pričnite s tem delom in ne zanemarite ga.

Politični pregled.

V državnem zboru je prišla na vrsto vladna predloga o zvišanju in ureditvi duhovniških plač. Večina zbornice je bila za to; seveda so vstali tudi priznani sovražniki cerkve in duhovščine in bili proti temu. Palmo in prvenstvo je zadobil to pot slovenski poslanec dr. Tavčar, ki je na nečuten način napadal in sramotil slovensko duhovščino. Vsi drugi proti-govorniki so govorili več ali manj stvarno, a tako malo stvarno in tako silno strastno ni govoril nobeden kakor dr. Tavčar. Ne pride nam na um, na tem mestu kedaj braniti duhovščino, tu ni prostora, a dvojje le pripomnimo: zakaj bi duhovnik ne smel izvrševati svojih državljanskih pravic? Kar velja za vse stanove, velja tudi za en stan, duhovniški stan. Potem pa: duhovščini dr. Tavčar s svojim nastopom ni škodil prav nič, pač pa slovenskemu narodu in sebi. Vsak poslanec drugega naroda si bo mislil: ali je res, kar ta mož govori ali pa ni res; če je res, da so vsi duhovniki taki, kakor jih ta opisuje, potem je pač malo vreden cel narod, kojega voditelji so ti duhovniki, in zato tacega naroda niti upoštevati več ne moremo; če je res, moral bi vendar dr. Tavčar molčati in ne vsemu svetu razkrivati sramote slovenskega naroda, to bi bilo spodobno; če pa ni res, kar dr. Tavčar duhovščini očita, je pa on sam velik lažnik, in slovenski narod nikakor ne sme trpeti, da bi ga tak mož v njegovo lastno škodo zastopal na Dunaju, in noben pameten naroden Slovenec ga ne more več voliti za poslanca. Tako se vidi resničnost starega pregovora: strast oslepi človeku pamet. — Dobro, mirno in stvarno sta ga zavrnila poslanca dr. Žitnik in Šuklje.

Druga zanimivost iz državnega zbora pa je tale: Naši poslanci že dalj časa ustrajno trkajo pri vladi za slovensko vseučilišče, in vso dolžnost store v tem oziru katol. narodni poslanci v Slovanski zvezi. Svoj čas so se tudi zmenili z Italijani tako, da ne bodo nasprotovali ustanovitvi italijanskega vseučilišča, a obenem mora priti na vrsto slovensko vseučilišče. Ko je 22. m. m. v proračunskem odseku prišel v razgovor državni proračun je vstal poslanec Robič in vprašal ministerskega predsednika, kako to, da pred kratkim govoreč o nemški in češki visoki šoli na Moravskem, ni omenil slovenskega vseučilišča. Takoj se je odzval naučni minister Hartel in odgovoril, da vlada prizna želje Slovencev kot opravičene, ter je pripravljena ustanoviti polagoma vseučilišče v Ljubljani, in sicer bo pričela najprej potrebne poizvedbe in obravnave glede pravoslovnega oddelka,

ter upa, da bode mogla v doglednem času predložiti natančne predloge. Vsi Slovenci so se razveselili teh ministrovih besedij, a osupnile so jih besede, da nekateri Slovenci sami žele, naj se na bodočem slovenskem vseučilišču predavajo nekateri nauki nemško. Ta bi bila lepa! Kakšno slovensko vseučilišče pa bo to! Sumi se, da je tu vmes izdajstvo ter ona nesrečna zveza med kranjskimi nemci in našimi liberalci. Bomo prihodnjič poročali kaj je na tem, ko se bo vsa stvar malo razjasnila.

Umril je na Reki nadvojvoda Jožef, vrhovni poveljnik ogrskih domobrancev.

Na Ogrskem so zmede vedno večje. Vse kaže, da hočejo biti Ogrji popolnoma samostojni in neodvisni. Počasi a vstrajno se pripravlja odpad. Tudi novo ministerstvo ni zboljšalo položaja, ampak ga silno poslabšalo. 72 letni general baron Fejervary je kot ministerski predsednik pač sestavil novo ministerstvo, a komaj se je vprvič prikazal v zbornici, izrazili so mu nezaupanje ter jasno pokazali, da so mu popolnoma nasprotni. — Opravil torej ne bo ničesar. Ogrski državni zbor je odgođen do septembra.

Socijalni demokratje so pokazali, kaj znajo in hočejo. Državni poslanec in deželni odbornik prelat Scheicher, odličen vodja krščansko-socijalne stranke, se je udeležil neke delavske slavnosti. Na poti domu so ga socijalni demokrati pobalinsko napadli tako, da je dobil mnogo ran in je eno oko v nevarnosti. Take surovosti rodé ščuvanja soc. demokratičnih voditeljev.

Papež Pij X. je izdal znamenito pismo, v katerem naroča katoličanom, naj se vdeležujejo političnega življenja ter poslužujejo državljanskih pravic. Da bo to njih delovanje bolj uspešno, naj se pridno organizujejo. Pismo velja pred vsem Italijanom, a tudi katoličanom drugih dežel.

Rumunski kralj in kraljica sta obiskala našega cesarja.

14. junija je bil umorjen grški ministerski predsednik Delyannis. Ko je stopil iz kočije, mu je morilec poljubil roko, ob enem pa ga je zabodel z nožem v trebuh.

Norvežani se trdno drže, in bržčas ne bo nič pomagalo posredovanje tujih držav, da bi se spet zjedini s Švedi, marveč bodo postali čisto samosvoji.

Prišli so na sled velikim goljufijam v angleški armadi, ki jih je izvrševal polkovnik Morgan z židovsko tvrdko Meyer v južni Afriki. — Prodajal je velike vojne zaloge, ki so preostale izza burske vojne na tak način, da je pri tem z Meyerjem vred vtaknil v svoj žep 100 milijonov kron.

Žalostne, da obupne so razmere na Ruskem. Car omahuje neprestano, ali bi dal narodu ustavo ali ne, kakor ga že znajo pridobiti in nagovoriti razni veljaki. Ljudstvo je deloma pač nahujskano, a vendar splošno že dosti zavedno, da zares želi ustavo. Zato se vrše sedaj v tem sedaj v onem mestu poulični boji, kakor n. pr. v mestu Lodzu. Tam je padlo in bilo ranjenih na ulicah po silno nasprotnih si poročilih 700—1000 ljudij, a tudi precej vojakov je našlo smrt pod silo razdivjane množice. Po celi državi se pojavljajo štrajki, vedno beremo, da so spet umorili z bombami tega ali onega višjega uradnika; v Markovu so na ulici ustrelili

lili katol. nadškofa Wagnerja; listom prepovedujejo razširjati odgovor carja na prošnje za ustavo; na vzhodu pa silno draga, strašna in bržčas za Rusijo nesrečna, sramotna vojska: to je slaba podoba razrujenih ruskih razmer. — Da bi Ruska in Japonska končali vojsko in napravili mir, ni še posebno verjetno.

LISTEK.

Njeno solnce.

Rad, prav rad sem doma v svoji sobi. Imam vedno tu pri sebi zveste prijatelje, svoje knjige; imam tudi luči in toplote in lepote dosti, ker prvo mlado solnce mi prisije ter dan za dnem razsvetljuje krasno mnogolično naravo pod mojimi okni. Rad sem doma.

A včasih me prime z neznansko silo, posebno v pozni pomladi, ko kar slutim in čutim, da je vse polje in gozd, trate in vrtovi odeto v praznjo, cvetečo obleko pomladi. Tedaj mi je premalo, da z očmi od daleč gledam to bujno, mlado življenje iz svojih okenj, stopiti moram doli med pestre cvetice in mehko zelenje, da jih gledam od blizu in se pogovarjam z njimi in poslušam njih slavospev:

„Velik si, Gospod, prelep Tvoj svet, veličastno ogrnjen v krasoto!“

Kadar se mi oglasi v prsih tako hrepenenje, odložim pero, pa položim knjigo na polico in grem, da berem v veliki knjigi narave, kar je neizbrisno zapisalo pero božje modrosti.

Tako sem hodil necega tacega popoldne brez pravega namena po vijugasti a čedni cesti. Veseli otroci so se igrali pred hišami in njih krik je oživljal mirno tihoto. Pod vežnimi vrati so stale sosede in se preko ceste glasno razgovarjale o vremenu in bodoči letini in o vsem, kar zanima naše kmečke gospodinje. Prav vseč mi je bilo, da so bile na vseh oknih videti lepo pisane cvetice v lončkih in prstenih posodah. Hiše, same na sebi bolj zanemarjene, dobile so tako vsaj nekaj prijaznega lica.

Prispejem skozi vas. Poleg ceste stoji borno oblečena ženska. Z obema rokama se je držala vrtnega plotu, cesti je kazala hrbet, glavo pa imela sklonjeno v vrt, kakor da bi prav pazljivo gledala nekaj posebnega.

Nisem radoveden vsakdanjih novic, s kakršnimi nas kak zgovoren mož tako rad pita ob pivski mizi, a za vse, kar se godi v naravi imam neko posebno radovednost; morebiti vidiš kaj doslej neznanega? In zato stopim poleg ženice k vrtu ter ga pazno motrim.

Majhen košček zemlje je bil; moj „dolgi“ tovariš iz šolskih let, Henrik, bi se komaj stegnil na njem. Par gredicam je bila živa meja običajni „pušpan“, na gredicah je raslo nekaj zelenjave. V enem kotu vrtička je bil dišeči grm, v drugem pa krasna vrtnica čudovito lepe rumenkasto-rudečkaste barve, da se mi je kar zasmajalo srce. Kajti vrtnice imam rad nad vse. Vmes je stala klopica, polna lončkov in starih zabojev, napolnjenih s črno prstjo. Resedica je rasla tu, in polni, duhteči nageljni različnih vrst in barv so klanjali težke glavice. Vse je bilo tako lično, snažno, urejeno, oskrbljeno, kakor bi vzlet iz škatljice, a nisem zapazil kaj posebnega, kar bi zanimalo ženico toliko, da tako nerodno visi čez plot vsa zamaknjena.

In opazila je vendarle, da je nekdo poleg nje. Obrne se k meni — star obraz sicer, naguban, a prijazen in odkrit, in pravi: „Kadar grem mimo vrta, moram postati in gledati, tako silno ljubim cvetice.“

„Imate prav,“ odgovorim „Saj so cvetice ena najlepših stvari pod solncem. Ali ste že kedaj slišali, kaj nam je ostalo iz raja?“

„Ne še nikdar, kaj pa?“ vpraša radovedna. „Zvezdice na nebu, oči nedolžnega otroka in cvetice, to nam je ostajalo iz raja,“ ji razlagam. „Tudi jaz ljubim cvetice, in nič se mi ne dopade v tej vasi bolj, kakor da imate toliko cvetic po oknih. Vidim, da znate umeti in čutiti, kaj je lepo.“

„Res, lepo imajo tu v vasi,“ mi odgovori ter pred-se gledaje reče: „V svoji sobi pa le ene cvetice nisem mogla vzgojiti, le ene ne, gospod!“ Lahno se je nasmehnila in pri-stavila: „Imam samo eno okno in to je obrnjeno tako nerodno, da celo leto nikdar solnce ne prisije v sobo.“

Vprašam jo, zakaj si ne poišče bolj solnčnega in prijaznega stanovanja? In pové mi, da ima v hiši svojega očeta izgovorjen kot do smrti.

„Seveda potem ne morete iti drugam stanovat,“ rečem ji ter se hočem posloviti, da grem naprej. Kar mi reče, naj grem ž njo, da vidim, kje stanuje.

Zakaj ne, si mislim. Slabše pač ne more biti njeno stanovanje kakor njih veliko število, katere sem že videl. In zakaj ne bi stari ženi napravil malo veselja? Grem torej ž njo.

Spotoma meni ni bilo treba govoriti, ker govorila je žena sama o tem in onem brez konca in kraja. Spoznal sem pa, da je veselega srca ter zadovoljna z Bogom in svetom. Bila je neomogućena, v mladih letih je skrbno stregla starišem, v poznejši dobi je zvesto pomagala bratu ter mu oskrbovala mnogoštevilno družino, a sedaj na stare dni je bila vsa vesela svojih vnukov. „Kako imam rada te otroke, kako imam rada te otroke,“ dejala je večkrat, in nje dobrosrčni obraz ji je kar žarel veselja, kakor prej, ko je ogledovala cvetice.

(Dalje sledi.)

Piše se nam:

Iz Kandije. (Ponočne ptice.) O, kako dobro dé človeku, ko se po trudapolnem dnevnem delu k počitku vleže! Kdor ne dela, nič ne vé o tem. Kako neprijetno je pa, ako se privlečejo mimo stanovanj spečega ljudstva ponočnjaki, ki se zadirajo in vpijejo, da tako ljudem sladek počitek krađejo. — Če so ponočnjaki nadležni zdravim ljudem, koliko bolj nadležni so šele bolnikom? — Pa mislite, da tem prizanesejo? Kaj še! Skoraj vsako soboto in nedeljo večer se priderejo mimo bolnice v Kandiji in s svojim vpitjem zbude bolnike iz dobrodejnega spanja, v katero jih je nočna tišina le rahlo zazibala. Ti ponočnjaki prisilijo bolnike boleost občutiti, katere bi speči saj en čas ne čutili. — No, to pa vsaj ni tako pogosto! Le v poletnem času se dyakrat na teden pridrvijo ti krokarji, če nimajo kakega zadržka. Saj pa tudi toliko zaslužijo med tednom, da v soboto in nedeljo večer lahko malo pokrokajo. Sicer bi jih pa možnja z drobižem cel teden žulila in to bi jih jako overalo pri delu. — Bolj pogosto so pa bolnikom po noči nadležne ene druge vrste ptice, ki večkrat skovikajo mimo bolnice. — Kakšne ptice? — I kakšne? — Sove skovikajo! — Gnjusne ptice, ki bolnikom miru ne privoščijo! — Rad bi pa le videl kakšni so ti čuki. No, ker je mesečno, jih bom pa od daleč opazoval. — Aha! Dva sta, pa tako čudna: taka krila nosita kakor ženske, na glavi imata pa klobuke. — E saj to ni mogoče! To ni res! — Kaj — da bi bila to pomota? O ne, saj ju po glasu poznam! Al' — a tako! Dve gospodični ste, ki hodite iz bližnje novomeške okolice v mesto k nočni pobožnosti ali kaj že imajo tam; pa se o polnoči pojoč domov vračati. Zdaj šele vem! — Tisto noč po Telovem ste se vračali pa šele ob treh ponoči, ker je bil večji praznik. Takrat ste v svoji veliki navdušenosti delj časa bolnike tolažili s svojim petjem tako goreče, da ju še dež, ki se je bil med njunim petjem na zemljo spustil ni prav nič overal v tem podjetju. — Zakaj sem pa prej mislil, da sove skovikajo? Menda zato, ker so najbolj znane ponočne ptice, čukove sestrice? — Je že res tako! — Bolje bi bilo, da so ponočne ptice kukovice, katere manj časa pri nas ostanejo. Potem bi se nam vsako leto le nekaj časa nočni mir kalil.

Dostavek uredništva. Prav ljubo nam je, da ste objavili to stvar, o kateri smo čuli mnogo pritožb. Bolnikom kratiti in krasti tisto malo spanja na tak surov način je ne samo nekrščansko (za to dotični osebi sploh menda nimate smisla) ampak tudi nečloveško. Kaj lahko mogoče, da boste v kratkem sami priklenjeni na dolgotrajno bolniško postelj ter si želeli mirne noči, katere sedaj ne privoščite ne

zdravim ne bolnim, ter ju je moral nedolgo tega bližnji sosed s poleni nagnati! Če se to skovikanje ponočnih tic še samo enkrat oglasi ter prebudi bolnike iz spanja, bomo ju pa kar naravnost s polnim imenom postavili tu sem, kajti dobro vemo njiju imeni in druge podatke. Tako surovim ljudem nobenega prizanašanja!

Iz Šmihela pri Rudolfovem. Dne 21. junija umrl je v najlepši dobi 18 let g. Ivan Knafelc, pomožni uradnik, katerega je položila dolgotrajna bolezen jetika v prerani grob. G. Knafelc bil je večkrat previden s sv. zakramenti; hudo bolezen je prenašal jako potrpežljivo in vdan v voljo Božjo. Pokojni bil je vzor in vzgled krščanskega mladenčca, odkritosrčnega in mirnega značaja, najboljši sin in bratec. Ivan bil je skoz in skoz blaga duša in tedaj enako priljubljen pri predstojnikih, kakor v krogu svojih prijateljev in znancev. Dokaz temu bil je ne navadno lep pogreb, katerega se je vdeležilo mnogobrojno število spremljevalcev od blizu, iz Novega mesta in okolice. Gospodje sošolci in kolegi zapeli so mu v zadnji prijateljski pozdrav doma in ob grobu ginljivih žalostink. — Upajmo, da je bil nepozabni rajni ljub in drag tudi Bogu. Kajti umreti na dan sv. Alojzija in pokopan biti na najlepši zemeljski praznik, presv. Reš. Telesa dan, to je gotovo odlikovanje le za takega dobrega mladenčca, kakor je bil naš Ivan. Dal Bog njegovi duši rajsko vživanje, prežalostnim starišem in sestrici pa Svojo milost in tolažbo!

Škofijski zavodi.

„Škofijski List“, ki se sedaj tiska, ima o škofijskih zavodih nastopno poročilo in povabilo: Škofijski zavodi so skoraj dozidani. Tudi vodstvo je vže pripravljeno. Duhovni, odločeni za vzgojo, so si mnogo zavodov ogledali in jih proučili doma in na ptujem. Izbral sem si dobrih duhovnov in poskrbel za vzgojno njihovo izobrazbo dobro vedoč, da je srečen vzgojen uspeh ravno od osebnosti vzgojitelja posebno odvisen. V zavodih bo deško semenišče, ki je določeno za mladeniče, o katerih se po dosedanjem njihovem življenju in vzgoji, pa tudi po njihovem nagnjenju in po njihovih sposobnostih upa, da bi mogli kedaj postati duhovni; bo pa v njih tudi konvikt, določen za mladeniče, ki si hočejo izbrati druge posvetne poklice. Nameraval sem otvoriti ob enem semenišče in konvikt; toda po odločnem svetu v vzgojevanju izkušenih mož sem sklenil za sedaj začeti samo z deškim semeniščem, s konviktom pa počakati par let. Z deškim semeniščem bo združen tudi pouk v vseh gimnazijskih predmetih v obsegu in po načrtu, kakor je predpisan za avstrijske gimnazije. Poskrbel sem za vestne profesorje, ki so vže kot duhovni šli na razna vseučilišča poslušat potrebne predmete. Eden od njih, ki bode ravnatelj gimnazije, je vse izpite že dovršil in podučuje že drugo leto na državni gimnaziji. Drugi bodo potrebne izpite napravili deloma letos, deloma prihodnje leto. Letos v septembru bomo začeli s poukom za prvi gimnazijski razred. Že lani sem mislil začeti s štirimi razredi, toda želja, da bi dijaki dobili vso vzgojo v zavodih, kakor je v smislu določil tridentinskega koncila, me je nagnila, da to misel opustim in začnem le s poukom za prvi gimnazijski razred. Gojenci bodo v zavodih dobili vso telesno oskrbo, primerno vzgojo in popolen gimnazijski pouk. Poučevali se bodo kot prosti predmeti razni moderni jeziki; tudi stenografija, petje in glasba se bode negovala: za vse je dobro preskrebjeno. Sprejemali se bodo mladeniči iz vseh slovenskih pokrajin, ne samo iz Kranjske. To bo veljalo posebno za konvikt; v deško semenišče se bodo pa mladeniči rojeni izven Kranjske le izjemno sprejemali. Ker smo zavode zidali s prispevki duhovnov in ljudstva naše ljubljanske škofije, imajo tudi le pridni in siromašni mladeniči ljubljanske škofije pravico, da se v zavode sprejemajo brezplačno ali po znižani ceni; mladeniči iz drugih škofij pa bodo morali plačati popolno vsoto. Vendar se bode pa prva leta le prav malo mladeničev moglo sprejeti brezplačno ali za znižano ceno, ker se je nabrani denar potrošil za zidavo. Zato sem pa prosil rednega pobiranja prispevkov skozi 15 let, namreč do leta 1914, da se bode sedaj nabirala glavница za vzdrževanje zavodov.

V zavodih je prostora za 400 dijakov, namreč za 200 semenišnikov in za 200 konviktorjev. Letos jih bomo za prvi razred sprejeli popolno število. Brezplačno ali za znižano ceno jih bomo mogli sprejeti le prav malo. Vsi drugi bodo morali plačevati in sicer mladeniči iz ljubljanske škofije po 400 K na leto, mladeniči iz drugih škofij bodo plačevali po 500 K; plačevalo se bo vsaj po dva mesca naprej. Šolnina se ne bode zahtevala, le za prvi sprejem se bode plačala pristojbina 10 K, potem pa v početku vsacega leta po 4 K za razna učila. Vse prošnje za sprejem naj se nekolekovane pošljejo na knezoškofijski ordinarijat. Prošnje mladeničev, ki torej hočejo vstopiti v prvi gimnazijski razred, naj se pošljejo do 6. julija; priloži naj se jim: a) krstni list, b) list o stavljenih kozah, c) izpričevalo o dovršeni ljudski šoli s pripomnjo, da se je izdalo, ker hoče mladenič vstopiti v gimnazijo, d) ubožni list za tiste mladeniče, ki bi radi brezplačno ali po znižani ceni bili sprejeti v zavode. V prošnji naj se tudi pove, ima-li mladenič veselje in sposobnost za duhovski stan, je li popolnoma zdrav, in kako hoče plačevati. Mladeniči, o katerih se bode sodilo, da bi se mogli sprejeti, se bodo pozvali k prejemnemu izpitu, ki se bode v onem obsegu, kakor ga postave zahtevajo, vršil v Ljubljani v Alojznici dne 13. julija ob deveti uri. Kdor iz posebnega vzroka ta obrok zamudi, naj pošlje prošnjo do 1. septembra in pride po tem k izkušnji, kakor se bode naznanilo v začetku šolskega leta. Zunanji učenci se v šolo ne bodo sprejemali, ampak edino le gojenci zavoda samega. Kdor želi bolj natančnih poročil, naj povpraša pri preč. gosposu dr. Janezu Zoretu, prefektu v bogoslovnem semenišču v Ljubljani.

V Ljubljani na praznik svet. Antona Pad., dne 13. junija 1905.

Anton Bonaventura, škof.

Domače vesti.

Slovenci! Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh gorah in planinah prav mnogo kresov.

(Knez nadškof) goriški prevz. gosp. msgr. Andrej Jordan je obolel precej nevarno.

(Konferenca) duhovnikov novomeške dekanije se bode vršila v sredo dne 5. julija v Soteski po dohodu dopoldanskega vlaka.

(Umrl) ni meseca junija v novomeški župniji nihče.

(Umrl je) v Gradcu bivši krški c. kr. okrajni glavar v. p. gosp. J. Weiglein v 65. letu svoje starosti.

(Deželna šolska konferenca) ljudskih učiteljev na Kranjskem se bode vršila letos v Ljubljani in sicer v dneh 4., 5., 6. in 7. septembra.

(Koncert) uniformirane mestne in meščanske garde godbes prijaznim sodelovanjem slav. „Dol. pevskega društva“ v prid in korist obče spoštovanemu in za našo godbo velezaslužnemu g. Filipu Emeršiču se priredi letos v nedeljo, dne 9. julija ob 4. uri popoldne na Drski, na tako imenovanem „Lawn-Tennis“ prostoru. Vstopnina za osebo je 40 vinarjev, za družino pa 1 krono. Za okusna jedila in posebno dobro pijačo, bode najboljšje preskrbljeno. Vsi prijatelji godbe in vrlega kapelnika iz mesta in okolice se najpristrčneje vabijo k prav obilni udeležbi.

(Šolska skušnja) Hladnikove glasbene šole se bode vršila v četrtek dne 13. julija ob 4. uri pop. v dvorani „Narodnega doma“. Učenci bodo nastopili posamič in skupno ter pokazali, koliko so se naučili na klavirju in godalih. Vabijo se s tem k skušnji p. n. stariši učencev ter prijatelji glasbe.

(Častnim občanom) je izvolila enoglasno dné 13. junija 1905 občina Drašiči blagorodnega gospoda Bohuslava Skalicky, c. kr. vinarskega nadzornika v Rudolfovem radi velikih njegovih zaslug za povzdigo vinarstva.

(Matura) na novomeški gimnaziji se je obnesla prav dobro. Izmed 15 maturantov sta napravila dva z odliko, padel pa je samo eden.

(Opozarjamo) prav nujno na ljudsko veselico obeh novomeških podružnic sv. Cirila in Metoda, ki se bo vršila dne 2. julija po vspeh, objavljenem po lepakih. Novomeščani in drugi rodoljubi: prihitite v obilnem številu ta dan in po možnosti prispevajte za vzvišene narodne namene naše glavne družbe sv. Cirila in Metoda!

(Dva vojščaka iz l. 1848.) Knez Ernest Windischgrätz, 82letni starček, bival je nekaj dni v Toplicah ter tam izvedel, da živi v Novem mestu nekdanji služabnik njegovega očeta, poznejši sobojevnik kneza Ernesta na Laškem l. 1848 in 1849, gosp. Anton Vertačič, hišni posestnik in stotnik c. kr. priv. meščanske garde. Vračajoč se na svoje posestvo na Bled, povabil je, ker vlak le malo časa na kolo-dvoru stoji, po gosp. okrajnem glavarju g. Vertačiča na novomeški kolo-dvor s pripomnjo, da bi rad še videl svojega sobojevnika. G. Vertačič, kateri sedaj šteje 85 let, je z veseljem ugodil povabilu. Ginljivo je bilo videti, kako sta se stara znanca po preteku dolgih petdeset let pozdravila. Knez podal mu je roko, ktere ni izpustil do odhoda vlaka, ter peljavši ga malo na stran, vprašal po marsičem in spominjal se marsikaterega dogodilja pri vojaki kakor tudi domačih, ko je še kot nadporočnik zahajal k svojim starišem na dopust v Planino, kjer je takrat g. Vertačič služboval. Pri odhodu vlaka imela sta oba starčka solzne oči, ter se poslavljala jako prisrčno v svesti si, da se ne vidita tu nikdar več.

(Vodovod) občine Rake se je pričel graditi in sicer za vas Rako in Blatnik. Delo je prevzela tvrdka Wagenführer z Dunaja.

(Velikodušni dar.) Blag. g. J. Hočevvar-jeva iz Krškega je podarila v podporo za vodovod na Raki 2000 K.

(Občni zbor akcijonarjev dolenjskih železnic) se je vršil dné 17. junija na Dunaji. Čisti dobiček je znašal v pretečenem letu 598.272 K. Z njim se pokrijejo obresti prioritetnih zadolžnic in še ostane toliko prebitka, da se bode zadnji obrok plačal, katerega je deželna uprava vplačala kot garancija za 4% obrestovanje prioritet in 4% obresti v znesku 3598 K. Namesto umrlega dr. Schafferja je bil izvoljen grof Barbo v upravni svet dolenjskih železnic.

(Koze) se bodo letos stavile v novomeškem okrožju sledeče dneve: V torek, 18. julija, na V. Kalu ob 1. uri, v Mirni peči ob 2. uri, v Prečini ob 4. uri popoldne. — V sredo, 19. julija v Šmihelu ob 9. uri, v Rudolfovem ob 10. uri popoldne. — V četrtek, 20. julija na Slatniku ob 1/2 1. uri, v Brusnicah ob 1/2 2. uri, v Orehovici ob 3. uri, v Beli cerkvi ob 4. uri, pri Zorkotu ob 3/4 5. uri, v Št. Petru ob 1/2 6. uri popoldne. — V petek, 21. julija ob 1. uri na Ruprčvrhu, v Stopičah ob 3. uri, v Podgradu ob 5. uri popoldne. Pregledovanje se vrši ob istih urah teden pozneje. — V Rudolfovem, dné 25. junija 1905. — Dr. Peter Defranceschi. — V topliškem zdravstvenem okrožju po sledečem vspeh: dne 19. julija ob 9. uri dop. v Toplicah, ob pol 11. uri v Soteski, ob pol 2. uri pop. v Vavtvasi, ob 5. uri pop. v Gorenjih Sicah; 20. julija: Poljane ob 10. uri dop., Čermošnjice ob pol 12. uri dop.; 21. julija: v Postenici ob 11. uri dop. Dr. Hubad.

(Naznanilo.) V kapelici pri Božjem grobu, na prijaznem gričku g. J. Krajec-a opravlja se ob poletnem času vsak ponedeljek in petek ob polu 7. uri zjutraj daritev sv. maše. Zeleti je, da bi se vedno marljivim obiskovalcem iz šole na Grmu pridruževalo tudi kaj Novomeščanov in Kandijancev, ter bili tu navzoči pri svetem opravilu.

(Električno, čarobno in varietetno gledališče) pod vodstvom glasovitega iluzionista V. Kautskega, lastnika zlate svetinje za umetnost, nahaja se na Katarijinem trgu ter obeta biti zanimivo, ker ima jako izbran spored. Kot zaključek predstavam „kosmograf“. Predstave začetek ob 8. uri zvečer. Vsako nedeljo in praznik se vrše dve predstavi. Sedeži prve vrste po kroni, drugi po 60 vin., stojišča 30 vin. Produkcije se izvajajo z najmodernejšimi aparati, ker je predstavatelj preskrbljen z vso odgovarjajočo opremo. — Dosedanje predstave bile so jako dobro obiskane ter se obiskovalci jako pohvalno izražajo o njih.

(V župniji Mirna peč) je oddati služba organista in cerkvenika, več se izvé pri župnemu uradu.

(Razpis službe.) Pri c. kr. okrajnem sodišču v Črnomlju je razpisana služba oficijala v X., ozir. kanclista v XI. plačilnem razredu do 14. julija 1905.

(Gasilno društvo) se snuje v Št. Petru pri Novem mestu.

(Ubil) se je posestnik Janez Strauss iz Podzemlja. Padel je iz voza.

(Nezgode.) Gad je vpičil dné 17. junija t. l. 13 letnega Gašperja Rozman-a iz Velikih Poljan pri Starem trgu na Dolenjskem. — Velik naliv so imeli v poljanski dolini pri Starem trgu dne 17. junija t. l.

(Požar.) Dnó 16. t. m. m. so se zbrali hudourni oblaki nad Trško goro pri Novem mestu. Kmalu nastane hud naliv in vihar z bliskanjem in treskanjem. Med nevihto je vdarila strela v mežnarijo podružne cerkve v Mačkovci in jo vžge. Domačini so ogenj pogasili, na pomoč je prišla tudi požarna bramba iz Novega mesta. — Na kapiteljskem hribu je pa strela vdarila v kopico sena in ga užgala.

(Novi kramarski,) kakor tudi živinorejski sejem bode dne 15. julija t. l. v Škocijanu na Dolenjskem.

(Iz Amerike.) Strašno smrt je storil Slovenec Frančišek Spehar iz Vrha pri Vinicah na Dolenjskem. Delal je v Ameriki v rudniku North Tamarack. Padel je iz vspenjače, ki ga je zmečkala tako, da so kosi njegovega trupla padali v globočino nad 1000 m. — J. Rus iz Krke na Dolenjskem doma, sedaj v Ameriki bivajoč, je bil v Clevelandu od železničnega vlaka povožen. — Slovensko časopisje v Ameriki. V New Yorku je pričel izhajati šaljiv slovenski list „Komar.“

(Toča.) Dnó 16. junija t. l. vsula se je nad Vodicami v kamniškem okraju toča in je napravila nad 30.800 K škode.

(Predsednikom v „Slovensko Matico“) je bil zopet izvoljen g. Fr. Levec, c. kr. dež. šolski nadzornik za Kranjsko.

(Prešernov spomenik) bodo postavili v Ljubljani na Marijinem trgu in sicer se bode spomenik slovesno odkril v prvi polovici septembra. V namen pokritja stroškov za spomenik se bode vršila dné 16. julija t. l. velika „ljudska veselica“ v ljubljanski „Zvezdi.“

(Domači peš-polk) št. 17. bode prihodnje leto zopet prestavljen v Ljubljano. Tako poročajo časopisi.

(Jesenske vojaške vaje.) Letošnje jesenske vojaške vaje rezervistov in nadomestnih rezervistov v III. koru se bodo v sledečem redu vršile: Pri infanteriji in lovcih od 21. avgusta do 2. septembra in od 23. avgusta do 7. septembra. Pri topničarstvu: Pri artilerijskem regimentu št. 3 od 10. do 22. julija, 24. julija do 5. avgusta, 7. do 19. avgusta, 21. avgusta do 2. septembra in 4. do 16. septembra. Pri diviz. art. regimentih št. 7, 8. in 9. od 10. do 22. julija in sicer za rezerviste in nadomestne rezerviste. Za trdnjavski artilerijski regiment št. 4. za rezerviste in nadomestne rezerviste od 10. do 22. julija in 24. julija do 5. avgusta. Za pionirje: Pri pionirskem bataljonu št. 15 od 1. do 13. oziroma 28. avgusta. Za sanitete: Pri sanitetnih oddelkih 7., 8. in 9., za rezerviste in nadomestne rezerviste od 13. do 25. avgusta in 26. avgusta do 7. septembra. Pri domobrancih, spadajočih k 22. diviziji in sicer k regimentom št. 3., 4., 5., 26. in 27. od 13. avgusta do 9. septembra.

(Slovanskim trgovcem in slovanskemu občinstvu!) V slovanskem trgu Domžale na Kranjskem se je naselila peščica nemških Tirolcev ter pričela ondi slamnikarsko obrt. V par letih se je ta nemška naselbina pomnožila in postala tako predrzna, da z vso silo zatira domači življ. Nedavno je priredila nemško slavnost razvitja svoje nemške zastave, pri kateri je s frankfurtaricami provocirala domače prebivalstvo. Nemci so pričeli na domače prebivalstvo iz zasede metati kamenje in streljati. Tako početje mora roditi odločen odpor. — Najuspešnejši je tak odpor na narodno-gospodarskem polju! — Slovanski trgovci po Slovenskem, Češkem, Moravskem, Dalmaciji, Istri, Bosni in po Srbskem naročajte slamnike v domžalskih slovanskih tovarnah slamnikov.

Te tovarne so: M. Cerar, Andrej Jančigaj, Andrej Maček, Franc Hojnik, Franc Mazovec, Janez Klemenčič, I. M. Flis, M. Mayer. — Vsi ti slovanski tovarnarji slamnikov v Domžalah lahko dobro postrežejo in ako bi imeli več odjemalcev, bi lahko tudi veliko več delali, nego sedaj. Slovanski trgovci podpirajte te može, ki so v hudem boju z nemškim kapitalom,

slovansko občinstvo zahtevaj povsod slamnikov od zgoraj imenovanih tvrdk!

(Današnji list) obsega deset strani.

Gospodarske stvari.

— (Vinogradniki pozor!) Ravno kar zvemo od popolnoma zanesljive strani, da se je peronospora v nekem zapadno ležečem vinogradu že tudi na grozdu prikazala, dasiravno je bil vinograd v pravem času jako pravilno v prvič škropljen. To nam daje povod, naše vinogradnike opozoriti, da se po zapadno ležečih vinogradih koj v drugič škropljenja lotijo.

— (Pozor živinorejci!) Na prihodnjem živinskem semnju v Trebnjem dne 12. t. m. namerava nek trgovec nakupiti večje število težkih, lahko hodečih vprežnih volov približno teže 1100 kg. par in višje. Živinorejci se vabijo, da priženo na rečeni semenj take vole.

— (Občni zbor c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani) bo v četrtek 6. julija t. l. Spored občnega zbora je objavljen niže spodaj. Opozarjamo vse naše podružnice, da skrbje za primerno udeležbo pri občnem zboru. Saj boljši posestniki iz Dolenjske bi se lahko udeležili tega zborovanja, kajti Dolenjska je po navadi najslabše zastopana.

— (Občni zbor) c. kr. kmetijske družbe kranjske bo v četrtek, dne 6. julija 1905. l. ob devetih dopoldne v dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani. Spored: Predsednik prične zborovanje. 2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1904. 3. Predložitev družbenega računa za l. 1904 in proračun za l. 1906. (Račun in proračun se dopošljeta gg. družabnikom o pravem času) 4. Volitev podpredsednika namesto po pravilih izstopivšega dosedanjega podpredsednika g. ravnatelja Frančiška Povšeta, graščaka, državnega in deželnega poslanca itd. 5. Volitev štirih odbornikov v glavni odbor namesto po pravilih izstopivših gg.: Antona grofa Barba, graščaka v Rakovniku, barona Leopolda Liechtenberga, graščaka v Jablah, Alojzija Pavlina, c. k. višega živino-zdravnika v Ljubljani, in Frančiška Pavlina, c. k. višega inženjerja v Ljubljani. 6. Poročila in predlogi odborovi. 7. Poročila in predlogi podružnic. 8. Nasveti in prosti govori posameznih družabnikov.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, dne 15. junija 1905.

Oton pl. Detela, predsednik.

Gustav Pirc, ravnatelj.

— (Pouk v mlekarstvu.) Kmetijska podružnica v Novem mestu priredi v Šmihelu v nedeljo 9. julija t. l. ob 3. uri popoldne pouk o povzdigi mlekarstva v novomeški okolici. Opozarjamo na ta pouk vse naše gospodinje in jih pozivljemo, da se ga udeleže v obilnem številu. Vabimo pa tudi vse tiste naše gospodarje iz bližnjih vasi, katerim je na tem, da se ta važna panoga kmetijska povzdigne v novomeški okolici. Predaval bo g. pristav V. Rohrman.

— (Dva sitna plevela po naših travnikih) sta škrobotec in dvoletni dimek ali zajka, kakor ga nekateri imenujejo. Škrobotec je enoletna rastlina in napol-zajedalka. Znebimo se ga le z zgodnjo košnjo, najbolje pa s pomladansko pašo. Ta plevel zgoda zori in napravi polno semena, ki škrobota, če se zoreča rastlina potrese. Od tod ima tudi svoje ime. Dvoletni dimek je pa dvoletna rastlina. Prvo leto napravi nekaj perja podobnega regratu, drugo leto pa požene v stebela, ki so visoka in trda, tako da dobimo same palce. Cvetja je rumenega. Iz mnogoštevilnih cvetnih glavic nastane vse polno semena kakor pri regratu. Tudi te rastline se najlaže znebimo z zgodnjo košnjo.

— (Popaljen oves.) Po mnogih njivah je oves mesca aprila in maja porjavel kakor bi ga napadla rija. Porjaveli in posušili so se pa le zgornji konci listov. Povedati moramo, da to ni nobena rija in tudi nobena poškodba vsled kake glivične bolezni. Ta pojav ima svoj vzrok najbrž v vremenskih razmerah. April je bil suh in malo ugoden za oves. Za aprilom je nastopil deževni maj, ki je pospešil vso rast in najhitreje na škodo prvega perja, ki se je jelo vsled tega sušiti.

— (Letošnja košnja) trpi močno vsled neprestanega deževja. Obetala se je prav dobra letina, a če pojde tako naprej, bo slaba. Mnogo sena se je že pokvarilo, mnogo se

ga pa še bode. Ravno seno je kazalo letos izvanredno dobro, a sedaj ga ni mogoče spraviti. Kdor je pred sv. Medardom sušil, je dobro spravil, ali teh je malo.

— (II. poučno potovanje kranjskih kmetovalcev.) Slavna c. k. kmetijska družba priredila je letos dne 13. junija drugo poučno potovanje kranjskih kmetovalcev na Gor. Štajersko in Koroško. Voditelj potovanja je bil mlekarški nadzornik g. Legvart. Vseh udeležencev bilo je 54; med temi seveda največ Kranjcev, nekaj Primorcev in Štajercev. Na tem potovanju videti je bilo marsikaj vzornega in priporočljivega, veliko pa tudi, kar bi se za napredno Štajersko in Koroško moralo naravnost opustiti. V torek, dne 13. junija odpeljali smo se s polnočnim poštnim vlakom iz Ljubljane v Wildon, kjer smo zajuterkovali in se potem takoj po jako slabi poti z vozom odpeljali na posestvo viteza Plessinga v Waldegg, ki je oddaljeno dobre dve uri od Wildona. Tu smo si ogledali vzorno urejeno prešičjo rejo, izdelovanje Waldeškega sira in (napravo) sadnega šampanjca. Najbolj nam je ugajala prešičja reja. G. Plessing redi namreč od 400 do 600 plemenskih prešičev, ki so večinoma jorkširskega plemena, križanega z Meissnerjevo pasmo, katera, kakor je dokazano, v ondnotnem kraju najbolj uspeva. Vse te živali oskrbujejo samo 3 osebe. V poletnem času poklada se jim sama sveža detelja, v zimskem času pa dobé poleg suhe krme tudi nekaj surovega krompirja, repe in pese. Le one živali, katere so namenjene za pitanje, dobé koruzo in koruzno moko. Kuhane klaje ne dobe nikdar, — vkljub temu so živali lepe in dobro uspevajo. Poleg prešičev redi se na tem posestvu tudi lepo število krav pingavske in murbodenske pasme, od katerih mleko porabijo za dobro znani waldeški sir, katerega prodajajo po 22 vin. komad. Dobi se pa seveda tudi v trgovinah. Tudi sadni šampanjec izdelujejo, kateremu pa umetno dodajajo ogljikovo kislino. — Po ogledu tega vzorno urejenega posestva, odpeljali smo se potem nazaj v Wildon, kjer smo obedovali in se takoj po obedu s prvim vlakom odpeljali v Gradec, kjer smo si še isto popoldne ogledali deželno kmetijsko šolo v Grottenhofu, ki je oddaljena pol ure od mesta. G. ravnatelj nas je z velikim veseljem sprejel in nam od prvega do zadnjega vse razkazal. Videli smo zopet veliko novega in priporočljivega, veliko pa tudi, kar nas sploh ni zanimalo. Hyalevredno je, da ima ta šola veliko najnovejših ročnih strojev za poljedelstvo in vrtnarstvo, kateri so pri nas na Dolenjskem še nepoznani in katere pogreša vsak večji posestnik, posebno v sedanjem času, ko so delavci tako dragi in jih skoro že več dobiti ni. Iz Grottenhofa morali bi se podati v Feldhof, kar smo pa zaradi pomanjkanja časa opustili in se vrnili v Gradec, kjer smo prenočili. (Dalje prihodnjič.)

— (Gojenke gospodinjske šole v Ljubljani) so napravile letos izlet na Srednje Štajersko in si tam ogledale prašičjorejo na veleposestvu Waldegg, vzorno perutninarstvo v deželnem zavodu Feldhofu, vrtove, mlekarstvo in vzorne hleve na kmetijski šoli v Grottenhofu pri Gradcu. Od tod so šle v Maribor, kjer so si ogledale nasade vinorejske šole in perutninarski zavod društva za varstvo živali.

— (Kako se ohrani kurja jajca za zimsko rabo.) Kurja jajca so se, odkar imamo na Dolenjskem železnico, jako podražila. Pred dvajsetimi leti udobilo se je za eno dvojččo (dva groša) tudi 12 jajc, dandanes udobi se v zimskem času za ta denar komaj 2 do 3 jajci. Pametno je torej, ako se kurja jajca za zimsko rabo že v poletnem času, ali vsaj v jeseni shrani in to zvrši se lahko takole. Prav frišna jajca se zloži v glinasti lonc in ko je ta poln, zalije se jajca z prav gostim apnenim beležem tako, da pride belež čez jajca. Tako napolnene lonce postavi se v hladni prostor, kjer se ga z kako dilco pokrije ter na miru pusti. Tako ohranjena jajca so po zimi za vsako rabo, le za napravo takozvanega snega, kakoršnega gosposke kuharice v namen naprave raznih močnatih jedi iz jajčjega belka stepajo, pa niso porabne.

— (Naprava kislih kumaric za zimski čas.) Bliza se čas kumar, katere po Dolenjskem v frišnem stanu sleherni rad uživa. Kumare, dokler so še majhne nedorastle, se dajo pa tudi za zimsko rabo shraniti, to z ulaganjem v kis. Take ukisane kumarice so v zimskem času prav dobro došli prigrizek k mesu, pečenki. Posebno ugajajo pa gotovim bolnikom, to je tistim, katerim vsled preustrajnega gledanja

v kozarec — pa ne prazen seveda — lasje otečejo. Nemci pravijo baje tej bolezni mačji stok. No prav fine kisle kumarice, bodisi za prijetni užitek v zimskem času, ali pa za zdravljenje navédene bolezni napravlja se pa takole. Kumarice se obero ko so komaj za polovico dorastle, ali pa še toliko ne. Čim manjše, tim boljše so. Kumarice se pa ne sme z rastlin kar trgati, ampak odrezavati se jih mora in sicer tako, da ostane nekoliko pecljička na vsaki kumarici. Brez pecljičkov nabrane kumarice rade kmalo mehke postanejo in to ni prav. Nabrane kumarice pusti se kaka dva dneva na solncu, da nekoliko ovenejo. Ovenjene se prav čisto opere, potem pa ali v prav velike steklene posode (kozarce) ali pa tudi lesene posode (sodčke, škafe, deže) takole bolj ko le mogoče na gosto uklada. Na dno posode potrosi se nekoliko soli, položi listja takozvanega dila ali kar je vse eno popra ali enoletnega janeža, in pa listja navadne višnje. Na to pride za kaka dva do tri prste visoka lega kumaric, na kumarice zopet sol, dilovo ter višnjevo itd. do vrha posode. Na vrh dene se nekoliko več listja in soli kakor na spodne plasti. Konečno zavre se najhujšega kisa (jesha) takozvano esenco. To se pusti ohladiti in ko je ohladeno, naliije se ga toliko vrhu kumaric, da stoji še čez najvišjo plast listja. Tako napolneno posodo se potem kar le mogoče dobro zamaši, bodisi z govejim ali prešičjim mehurjem, pergamentnim papirjem ali posebnim pokrovom in delo je skončano.

— (Kako se ohrani lahko fižol v stročju za zimsko rabo.) Pravo vrsto fižola, to je takega, kateri ima sicer niti, pa prav mesnato stročje, oprosti se niti, ter v slani vodi skuha. Skuhati se pa ne sme stročje toliko, da bi popolnoma mehko postalo, ali da bi se še celo razkuhalo. Skuhano stročje se odcedi, ohladi, potem v kozarce ali druge posode uloji ter z kuhanim ter ohlajenim kisom (esenco) do vrha naliije in kar le mogoče dobro pred dotiko zraka zavarje.

Naznanila mestnega magistrata.

(Seja občinskega odbora v Rudolfovem) z dne 9. junija 1905. Navzoči župan g. pl. Sladovič, svetovalci gg. Rosman, Umek, Gustin; odborniki gg. Barborič, Bruner, Ferlič, Gandini, Hočevar, Mogolič, Morauc, Mramor, dr. Poznik, Smola, Vidic, Windischer; virilni glas gg. Božič, Luser, Ogoreutz. — Gospod župan konstatuje sklepčnost odbora, otvori sejo in imenuje kot overovatelja zapisnika današnje seje g. Barboriča in g. Smoleta, ter preide k dnevnemu redu. — 1.) Čitanje zadnjih zapisnikov z dne 24. febr. 1905, št. 261, in z dne 15. aprila 1905, št. 530. — Zapisnika se prečitata in odobrita. — 2.) Poročilo županstva o pritožbi g. Antona Medveda in g. Janeza Krašovca proti stavbi g. Janeza Kocjan. Pritožbe g. A. Medveda in g. J. Krašovca se kakor popolnoma neutemeljene v smislu § 9 stavb. reda iz l. 1875. št. 26, zavrnejo. — 3.) Volitev dveh udov kot revizorja računskega zaključka mestne hranilnice. Kot revizorja se izvolita gg. Božič in Vidic. — 4.) Poročilo finančnega in upravnega odseka o pravilih mestne hranilnice tikajočih se: a) službenega reda, b) pokojnine in odpravnine uradnikov in slug, c) pokojnine vdovam, d) odgojnine otrok, e) disciplinarnega reda. Po vsestranskem razmotrivanju se poročilo odseka sprejme. Predlog g. Smole, da bi se takoj upeljalo mesto 40letno samo 35letno službovanje, se pa začasno odkloni. — 5.) Poročilo finančnega in upravnega odseka o prošnjah za domovinstvo. Domovinstvo se podeli: Notburgi Dobrauc, Franc Mramorju, Andreju Hladnik in Neži Hönigman. G. Rosman predlaga, da se zahteva od vsacega prošilca za sprejetje v tukajšnje domovinstvo, da priloži prošnji za vsprejem: krstni list, domovinski list ter da neovrženo dokaže, da stanuje prostovoljno in nepretrgoma 10 let v mestni občini, kajti županstvo ni primorano in tudi ne more šele poizvedovati o resničnosti te trditve. — Sprejeto. — 6.) Poročilo županstva o podelitvi Giseline ustanove. Giselina ustanova se podeli na predlog tukajšnjega gimn. ravnateljstva učencu II. gimn. razreda Rudolf Učak-u. — 7.) Poročilo županstva v zadevi pogodbe za najemnino v hiši finančnih uradov. Po daljši debati se sklene, da se finančnemu erarju poviša sedanja letna najemščina od 1800 K na 2130 K in 4% gostaščino kakor tudi 5% vodarino od najemnine. G. Luser predlaga, da bi se ob enem tudi primerno povišala druga stanovanja v tem poslopju, ker tudi drugi stanovniki baje zelo nizko najemnino plačujejo. G. župan se temu predlogu protivi, ker meni, da ni umestno, da bi se sedanjim stanovnikom najemnina povišala, temveč se to lahko še le zgodi, kadar pride drugi — novi — najemnik v hišo. Ker je nastalo vsled tega zelo različno mnenje, se sprejme posredovalni predlog g. Rosmana, da se za sedaj še ne zviša v tej hiši drugim stanovalcem najemnina, pač pa naj županstvo do prihodnje seje predloži natančni razvid o prostorih posameznih strank in o visokosti stanarine. Sprejeto. — 8.) Poročilo odseka za zgradbo orodjarne za gasilno društvo. Poročilo stavbenega odseka za zgradbo orodjarne se vzame na znanje ter istemu naroči, da kadar bode ponudilo prostovoljno gasilno društvo drugi primerni prostor za orodjarno, naj se ista zgradi v smislu odborovega sklepa z dne 15. aprila 1905. — 9.) Poročilo gospodarskega odseka v zadevi prodanih smrek iz mestne hoste. Ker se g. Fran Seidl ne drži kupne pogodbe, sprejme se soglasno predlog gospodarskega odseka: 1. G. Franc Seidl-u se ukaže, da mora tekom 8. dni kar je že posekanih smrek, iz gozda izpeljati, vse veje in vrhove pospraviti oziroma

sežgati, kar naj drugače občina na njega stroške izvrši. 2. Vsako nadaljnje sekanje se g. Seidl-nu prepove in to v smislu pogodbe § 3 dražbenih pogojev. 3. Ker se kljubu večkratnemu opominovanju g. Fr. Seidl ni hotel držati dražbenih pogojev, se razpiše za še ostale smreke na odgovornost g. Seidla nova dražba, varščina pa zapade v korist občine. — 10.) Poročilo županstva o dopisu c. kr. okrajnega glavarstva št. 13.653 radi dovolitve konjskih sejmov v občini Studenc pri Ljubljani. Na predlog g. župana se ugovarja podelitvi sejma kljubu temu, da dobro zna, da so žalibog vsi taki ugovori brezpomembni, ker se itak na nje ne ozira. Sploh bi pa morala znati c. kr. vlada, da je množitev sejmov le v škodo ljudstva kakor živinoreji. Sprejeto. — 11.) Poročilo ubožnega odseka o podelitvi Dolhofove ustanove. Za Dolhofovo ustanovo vložilo se je 38 prošenj. Podeli se sledečim: Florjancič Jožef, Godina Franc, Hočevnar Amalija, Ilvar otroci, Kalčič Meta, Kobe Jožefa, Papež Jera, Rus Helena, Skul Ana, Žagar Neža. — 12.) Poročilo županstva radi vojaštva. G. župan poroča, da je vložilo županstvo kakor vsako leto tudi letos po državnem poslancu g. Plantanu prošnjo na c. kr. vojaško ministerstvo za stalno nastanitev vojakov v mestu. Prošnja je žalibog zopet odbita in to z dopisom c. in kr. kornega poveljstva v Gradcu št. 2964 z dne 26. maja 1905, v katerem pravi, da se začasno prošnji ne more ugoditi, ker nima potrebnega vojaštva na razpolago in to v smislu odloka c. in kr. vojnega ministerstva z dne 5. aprila 1905, oddelek 5, št. 659. Dalje poroča g. župan, da se je županstvo tudi po državnem poslancu g. Plantanu pri c. kr. vojnem ministerstvu prenotiralo za vse slučaje, to je: kadar bo vojaštvo na razpolago za tukajšnje nastanjenje istega. — 13.) Raznosterosti. I.) G. Rosman navetuje, da naj občinski odbor odličnega slovenskega pisatelja, kateri vže nad 30 let biva v mestu ter plodonosno deluje na književnostnem polju, imenuje povodom njega 75letnice častnim občanom. Se sprejme soglasno. II.) Dalje predlaga g. Rosman, da se naj izreče priznanje in zahvala ljubljanskemu županu g. Hribarju kakor tudi obč. svet. g. dr. Trillerju za možati nastop v ljubljanskem obč. svetu dne 6. junija, ko sta predrzno izvajajoče demonstracije v Domžalah od doseljenih Nemcev in drugih izzivačev primerno ožigosala, kajti sramota bi bila, da bi bil Slovenec še nadalje na svojih tleh tlačan — tujcu. G. župan ta predlog tudi najiskrenejše priporoča, na kar se sprejme z odobravanjem — soglasno. III. G. Gustin predlaga, da se naj naroči županstvu, da bo najstrožje postopalo proti gospodarjem psor, kateri pusté iste brez nadzorstva, da se klatijo in gonijo po mestu, posebno pa po trgu od ranega jutra do pozne noči — večkrat tudi celo noč — ter vznemirjujejo in nadlegujejo prehodnike, vozače in sploh občinstvo. Razni gospodje odborniki ta predlog najtoplejše priporočajo, na kar se soglasno sklene: Mestnemu županstvu se naroča, da takoj potrebno ukrene, da se ne bodo psi brez gospodarjev ali sploh brez nadzorstva klatili po mestu, da mora imeti vsak pes vedno pasjo marko iz leta 1905, dalje, da morajo gospodarji psor iste imeti po letu od 9. ure zvečer do 6. ure zjutraj, in po zimi pa od 6. ure zvečer do 7. ure zjutraj zaprte. Konjaču naj se naroči, da vse pse, kateri nimajo mark, ali ki so po 8. oziroma 9. uri zvečer in pred 6. oziroma 7. uro zjutraj na prostem, da jih polovi, gospodar pa kaznuje. Sploh se pa mora pse privezati ali zapreti, kateri prehodnike, vozače in drugo občinstvo nadlegujejo. IV.) Gosp. župan prečita dopis c. kr. poštnega oskrbnništva v Rudolfovm z dne 8. junija 1905, št. 989, tikajoč se tretjega dostavljanja poštinih pošiljatev ob praznikih ter ga priporoča, da se z ozirom na poštne uslužbenke opusti, čemur se pritrdi. Na to zaključí g. župan javno sejo ter otvori tajno sejo, v kateri se je obravnavalo o dopisih c. kr. okrajnega glavarstva št. 12.101, 13.287 in 13.894 radi podelitve koncesij. Po sklepu tajne seje otvori gospod župan zopet javno sejo ter proglasi sklep iste. Ad št. 12.101 se je sklenilo, da mestna občina pogojno nima ugovora, ad št. 13.287 ravno tako pogojno, ako se ne ugodí ad št. 13.894. — Ker je dnevi red končan, gospod župan sejo zaključí.

Preklic.

(144)

S tem izjavljam, da ni res, kar sem govoril, da gospod Ivan Ferlič v Rudolfovm ni pošteno vagal, ter obžalujem svoje govorjenje.

Jožef Hočevnar, posestnik — Gradac št. 37.

Loterijske številke.

TRST, 24. junija	8	9	19	28	64
GRADEC, 17. junija	15	79	68	67	29

Najboljša pristna vina

priporoča po najnižji ceni

(146-3-1)

Antonija Lakner v Kandiji

nasproti žagi g. Košiček-a.

Vino

domačega pridelka iz Trške gore
ima v večji množini na prodaj

od 56 litrov naprej

Franc Seidl v Rudolfovm.

(145-3-1)

Tržne cene dne 26. junija 1905 v Rudolfovm.

Imenovanje	Hektl. po		Imenovanje	Hektl. po	
	K	h		K	h
Šenica	14	96	Leča	12	36
Rž	13	—	Bob	11	04
Koruza	13	—	Ajda	11	71
Oves	7	80	Proso	11	71
Ječmen	11	04	Soršca	14	31
Krompir	5	20	Lan	—	—
Fižol	13	—	Jajca po 9 za 40 vinarjev.		
Grah	12	36			

Darovi za Prešernov spomenik,

katere je nabrala preblagorodna gospa Josipa pl. Sladovič pri gospeh in gospicah:

Po 25 K pl. Sladovič, A. Slanc; po 10 K Gerdešič, Schegula, Defranceschi, Morantz; po 6 K Kalčič; po 5 K pl. Fichtenau, Bloudek, Ahazhizh, Germ, Dolinšek, Ogoreutz A., Dolenc, Poznik, Žitek, Šuklje, Skale, M. Seidl, Detela; po 4 K Vaupotič, Koritzky, Tandler, Volčič, Kessler, Gandini, Škerlj, Hočevnar, Kogler, Vojska, Neimenovana; po 3 K Golia, Damisch, Levec, Levičnik, Smola, Rozina M., Vidic, Pfeifer; po 2 K Bruner, Čečelič, Božič, Guzelj, Gustin, Barborič, Bergant, Bervar, Bučar, Horvat, Kopač, Kompare, Mogolič, Mramor, Mohar, Koderman, Pauser, Schwinger, Sabothy, Pajnič, Skalický, Tuček, Oblak, Windischer, Ogrin, Wokač, Jeschinagg, Rohrmann, Kastelic, Zure, Jakše, Neimenovana, Mušič; po 1 K M. Barborič, Cvelbar, Francič, Ferlič M., Murn A., Mikolič, Vašič, Vencajz, Ogoreutz M., Hladnik, Košiček, Umek, Recelj, M., Perko, Stefanovič, Rosenberger, Kastelic M., Koklič, Rozina, Šešek, Perko A. — V skupnem znesku 316 kron. Živeli darovatelji!

ZAHVALA.

Povodom smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne mamice, gospe

Marije Karlovšek

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nas v bolezni in smrti preblage pokojnice tolažili, najsrčnejšo zahvalo. Vzlasti se zahvaljujemo prečast. duhovščini, posebno visokočast. gospodu opatu, veleč. gg. oo. kapucinom, dalje slavnemu Celjskemu pevskemu društvu za ganljivo petje pred hišo in na grobu, in vsem, ki so spremili drago pokojnico k zadnjemu počitku. Iskreno se tudi zahvaljujemo za mnogobrojne krasne vence.

CELJE, dne 19. junija 1905.

(139)

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za dokaze odkritega sočutja ob času bolezni in ob nenadomestni izgubi našega iskreno ljubljenega edinega sina, gospoda

Ivana Knafelo-a

pomožnega uradnika

kateri je po dolgotrajni mučni bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti, v 18letni dobi dne 21. junija ob 2. uri zjutraj blaženo zaspal v Gospodu, ter bil dne 22. junija ob 6. uri pop. na Šmihelskem pokopališču pokopan, izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo za mnogoštevilno spremstvo k zadnjemu počitku, posebno še gospodom pevcem za gniljive žalostinke doma in ob grobu, cenjenim darovateljem vencev ter čast. gg. ubogim šolskim sestram d. N. D. za častno število spremljevalk.

ŠMIHEL pri Novem mestu, dne 26. junija 1905.

(138)

Franc in Josipina Knafelc
stariši.

Razglas.

Ker so postali psi v mestu vže prava nadloga za občinstvo, se strogo ukaže:

1.) Gospodarji psov morajo strogo paziti, da se isti brez nadzorstva ne klatijo in gonijo po mestu ter da občinstvo ne nadlegujejo, bodisi z lajanjem ali zaletavanjem. — Gospodar je pod kaznijo odgovoren, da tacega psa ali ima zaprtega ali pa privezanega.

2. Pse je v poletnem času od 1. aprila do 30. septembra od 9. ure zvečer do 6. ure zjutraj in v zimskem času od 6. ure zvečer do 7. ure zjutraj zaprte imeti oziroma pod nadzorstvom.

3. Vsak pes mora neprenehoma nositi pasjo marko za leto 1905.

4. Konjač ima nalog, vse pse poloviti, ki nimajo mark ali ki se ob gori označenem času nahajajo brez nadzorstva zunaj hiš.

Mestno županstvo Rudolfovo,

dne 26. junija 1905.

(141)

Travniki v najem.

Oskrbništvo graščine Rupčevrh bode oddalo dne 11. julija t. l. ob 8. uri zjutraj travnike v Gorjancih v najem ter uljudno vabi za to oddajo se zanimajoče, da se omenjeni dan na Gorjancih snidejo.

Prodaja travnikov.

Dne 11. julija t. l. prodali se bodo graščinski travniki v Gorjancih (Rutta, Kopina in drugi). Kupci naj blagovolijo istega dne ob 8. uri zjutraj v Gorjance priti.

Prodaja lesa.

Od sedaj dalje bode graščinsko oskrbnništvo Rupčevrh

vsaki drugi torek v mesecu prodajalo les v Gorjancih. Kdor želi smreke ali bukve kupiti, naj pride drugi torek v mesecu v Gorjance. (138)

Iz proste roke na prodaj

enonadstropna hiša v Novem mestu.

Cena 6000 kron, od katerih je treba le 2000 plačati, 4000 kron pa lahko na hiši ostane, in sicer tako, da se vsakega pol leta 120 kron plača. V 36. letih se tako hiša popolnoma izplača.

Več pove iz prijaznosti gosp. dr. Schegula, odvetnik v Novem mestu. (143-0-1)

Vidmanić kaže seljanom moč „Pakraških kapljic in Slavonske biljevine.“

Pozor! Bolnemu zdravje!

Pakraške kapljice in Slavonska biljevina sta danes dva najbolj priljubljena ljudska leka, ker delujejo gotovo z najboljšim uspehom, ter si tako pridobivajo sloves po vseh delih sveta. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Pakraške kapljice: delujejo proti vsem boleznim želodca in črev, odstranjujejo krče, bolečine v želodcu, preganjajo vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, odganjajo male in velike gliste, odpravljajo mrzlico in vse od te izhajajoče bolezni. Lečijo dalje vse bolezni na jetrih in slezah. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madrona, vsled česar ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naroči naj jih vsakdo pod naslovom: Peter Jurišić, lekarnar. Pakrac 205, Slavonija. Denar naj se pošlje naprej ali s povzetjem. Cena je sledeča in sicer franko na vsako pošto:

12 stekl. (1 tucat) 5.— K, 24 stekl. (2 tucata) 8.60 K, 36 stekl. (3 tucati) 12.40 K, 48 stekl. (4 tucati) 16.— K, 60 stekl. (5 tucatov) 18.— K

Slavonska biljevina: se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, boleti v prsih, prehlajenju, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, zbadanju, kataru, odstranjuje goste slin in deluje izvrstno pri vseh tudi najstarejših boleznih v prsih in na pljučih.

Cena je naslednja franko na vsako pošto:

2 izvozni stekl. 3.40 K, 4 izvozne stekl. 5.80 K, 6 izvoznih stekl. 8.20 K.

Manj kot dve steklenici se ne pošilja. Denar naj se pošlje naprej ali se pa povzame. Prosim, da se naročuje samo in izrecno le pri meni pod naslovom:

Peter Jurišić, lekarnar, Pakrac br. 105, Slavonija.

(281-20-15)

Naznanilo.

V I. razred c. kr. gimnazije v Rudolfovem se bodo sprejemali učenci ali julija ali septembra meseca.

Kdor hoče vstopiti meseca julija, naj se oglasi s svojimi starši ali njih odgovornimi zastopniki v petek 14. julija od 5. do 7. ure popoldne ali v soboto 15. julija od 1/2 9. do 1/2 10. do poldne v ravnateljski pisarni ter prinese s seboj krstni list in obiskovalno izpričevalo (šolsko naznanilo), v katerem mora biti izrecno povedano, čemu je bilo izdano, in v katerem morajo biti redi iz verouka, učnega jezika in računstva.

Sprejemni izpiti se vrše v soboto 15. julija.

Takse, 6 K 20 h, plačajo v začetku šolskega leta le tisti učenci, ki zares vstopijo.

C. kr. gimnazijsko ravnateljstvo.

V Rudolfovem, 1. julija 1905.

(137)

Lepa, velika, meblirana

mesečna soba

je oddati s 1. avgustom.

Več pove upravništvo „Dol. Novic“.

(140-2-1)

V Kandiji pri Rudolfovem je iz proste roke na prodaj **veliko posestvo**

obstoječe iz dveh hiš, hleva, svinjaka in kozolca. Pri hišah se nahaja lep vrt, njive in travnik.

Več pove lastnica

(94-0-5)

Zofija Kastelic v Kandiji.

Lepo

(131-0-2)

prostorno STANOVANJE

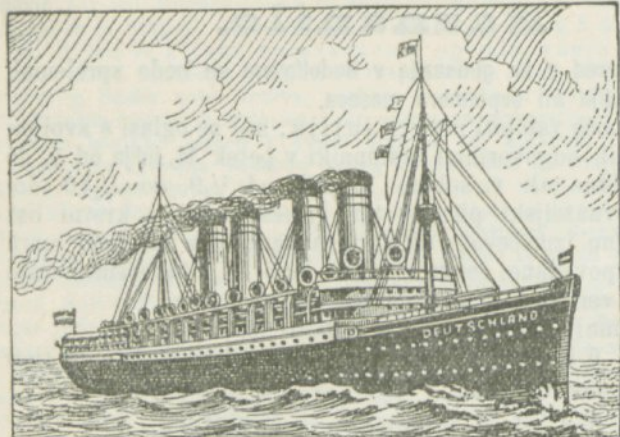
je za oddati s 1. septembrom 1905. Obstoja iz 3 ali 4 sob, kuhinje, kleti, drvarnice in sploh z vsemi zraven spadajočimi potrebščinami. Več pove upravništvu „Dol. Novic“.

Vodstvo deželne kmetijske šole na Grmu išče

(124-0-3)

— hosto —

katera bi bila v bližini Novega mesta ležeča, ter za drva posekati. Kdor jo ima na prodaj, naj se zglesi na Grmu.

HAMBURG - AMERIKA

Iz Ljubljane v

NOVI YORK samo
6 dni z dobro, prosto hrano.

Odhaja se iz LJUBLJANE vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Izvrstna, sigurna vožnja z brzoparniki.

(233-24-20) Pojasnila po večkrat brezplačno.

Zastopnik: **FR. SEVNIČ, Ljubljana**
31 Dunajska cesta 31 — zraven šränge.

Sprejme takoj **učenca**

za sedlarski obrt.

Anton Valentinčič v Rudolfovem.

2 2
prodajalni

(93-0-5)

na Glavnem trgu v Novem mestu ste za
oddati. Ena takoj, druga s 1. julijem 1905. — Ravno tam je dobiti

izvrstno dolensko vino

lastnega pridelka v majhni in večji množini.
Natančneje pri

g. Ant. pl. Fichtenau v Novem mestu.

Deček

(142-0-1)

Franc Kastelic-a v Kandiji pri Novem mestu.

iz poštene hiše, kateri ima veselje do trgovine ter je dovršil I. gimnazijski razred, se takoj sprejme v trgovini s specerijskim blagom

(56-12-5) **Jaz** ne poznam v dosego nežnega, čistega lica in odstranitev pég, boljšega in vspešnejše delujočega zdravilnega mila kot je znano

Bergmann-ovo lilijino milo
(znamka: 2 rudarja)

tvrdke Bergmann & Co., Tečen ob Elbi.

Dobi se komad po 80 h pri:

lekarn. S. pl. Sladovič in v trgovini A. Oblak v Novem mestu.

Ženske lase

zmešane in rezane kupujem na malo in veliko. Vsaki nabiralec las, naj se prepriča, da plačujem od zdaj najvišjo ceno. — Izdelujem vsa vlasolarska dela, vlasulje (baroke), lasne verižice, kite in umetne slike iz las po najnovšem izdelku. — V zalogi imam najfinejša mila, dišave za obleko, glavnike za dame itd.

Spoštovanjem se priporočujem

(276-24-15)

Ivan Svetec, brivec in vlasoljar
Glavni trg (nasproti mestne hiše).

(130 0-3)

Vila „BEVC“ se odda v najem.

Vino

(127-6-3)

lastnega pridelka je na prodaj v vsaki množini in po ugodni ceni v graščini Bajnof pri Rudolfovem.

Na prodaj ste

(125-5-3)

h graščini Raka na Dolenskem spadajoči

pristavi (marofa)

na Hrvaškem brodu in na Hudinjah, h kojima se lahko dokupi tudi nekaj travnikov oziroma njiv in hoste.

Pojasnila daje oskrbnništvo graščine Raka na Dolenskem.

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

(269-20-16)

Te glasovite in nedosegljive KAPLJICE sv. MARKA se uporabljajo za zunanjo in notranjo uporabo. Osobito odstranjujejo trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah, ter izlečijo vsaki glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejujejo izmečke, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženejo velike in male gliste, ter vse bolezni, izvirajoče od glist. Delujejo izborna proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter kóliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse bolezni, izvirajoče od mrzlice. Te kapljice so najboljše sredstvo proti boleznim na maternici in madronu, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmetijski hiši.

Dobiva se samo: „MESTNA LEKARNA, ZAGREB. — Raditega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg štev. 50, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošlje. Cena je naslednja in sicer franko postavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.) 4 K — v	3 ducati (36 stekl.) 11 K — v
2 ducata (24 stekl.) 8 K — v	4 ducati (48 stekl.) 14 K 60 v
5 ducatov (60 stekl.) 17 K — v	

Na razpolago imam na tisoče priznanih pisem, katerih mi ni mogoče radi prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim vspehom, ter popolno izlečitev: Ivan Baretinčič, učitelj; Stjepan Barić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljanić, seljak; Sofija Vuk, itd. itd.

MESTNA LEKARNA, Zagreb, Markov trg štev. 50, poleg cerkve sv. Marka. Ustanovljeno l. 1360.